

Böhm, Jindřich Hanuš, libretista, hudební spisovatel, překladatel, divadelní a hudební kritik, narozen 14. 7. 1836, Blatná, zemřel 2. 12. 1916, Praha

Studoval gymnázium a práva v Praze. Roku 1880 se stal úředníkem České spořitelny. V letech 1865–95 přispíval do hudebního divadelního tisku *Česká Thalia, Dalibor, Hudební listy* pod *Pivodovou* redakcí. Překládal operní a operetní libreta pro Prozatímní divadlo a v *první letech* i pro Národní divadlo. Psal kabaretní výstupy, parodie a kuplety pro aktuální politická a národní témata pro široké publikum. Vkládal aktuální vsuvky i do humoristických her s hudbou, které vytvořil podle starších cizích předloh, například *Na kovárně, Šantala, Lišák a Smola* atd. Za jeho nejzdařilejší libreto byla považována pohádka *Zakletý princ* a stala se jednou z nejčastěji inscenovaných českých oper. Böhm patřil k nejproduktivnějším spolupracovníkům českého divadla. Přeložil třicet operních a operetních textů z itaštiny, němčiny a francouzštiny. Pro nová nastudování upravoval i starší cizí překlady a snažil se zlepšovat jejich jazyk. Svou intenzivní literární aktivitou stál na jednom z čelných míst poměrně malé skupiny autorů a překladatelů, jež umožňovala plynulý chod Prozatímního divadla v období budování jeho českého repertoáru. Hudebním spolkům *připravoval české texty* oratorií a kantát, například Felix Mendelssohn-Bartholdy: *Pavel*, Joseph Haydn: *Čtyři roční časy* atd.

Dílo

Libreta

Drahomíra (1866–1867, Karel Šebor);

Zakletý princ; libreto bylo původně nabídnuto Bedřichu Smetanovi (1872, Vojtěch Hřímálý);

Švanda dudák (1875, Vojtěch Hřímálý);

Záviš z Falkenštejna (1871–1877, Josef Richard Rozkošný);

Mladí pytláci (1877, Josef Richard Rozkošný);

Alchymista, neprovedeno, ztraceno (1880, Josef Richard Rozkošný).

Překlady libret

Armida (1866, Christoph Willibald Gluc);

Timotheus a Caecilie : Oslava Aleksandra (1867, Georg Friedrich Händel);

Paulus (op. 36) (1869, Felix Mendelssohn-Bartholdy);

Kryšpín a kmotra (1872, Federico Ricci, Luigi Ricci);

Ifigenia v Aulidě (1872, Christoph Willibald Gluck);

Žádný muž a tolik děvčat (1874, Franz von Suppé);
La Traviata : Violeta (1874, Giuseppe Verdi);
Šotek (1874, Stanisław Duniecki);
Svatba při lucernách (1874, Jacques Offenbach);
Lazzaroni Neapolští (1874, Ivan Zajc);
Faust a Markétka (1874, Charles Gounod);
Dívčí ústav, (1874, Franz von Suppé);
Čarostřelec, (1874, Carl Maria von Weber);
Vilém Tell, (1875, Gioacchino Rossini);
Kouzelná flétna (1875, Wolfgang Amadeus Mozart);
Na kovárně (1877, Franz von Suppé);
Mignon (1879, Ambroise Thomas);
Don Pasquale (1894, Gaetano Donizetti);

I. Lexika

PHSN.

ČSHS.

Ludvová, Jitka – Petráněk, Pavel (Hudební divadlo v českých zemích. Osobnosti 19. století, 2006, s.68–70).

II. Ostatní

<http://archiv.narodni-divadlo.cz/default.aspx?jz=cs&dk=Umelec.aspx&ju=1207>

http://kramerius.mlp.cz/kramerius/MShowMonograph.do;jsessionid=9613711E4B70B088FEB3C4AE1E95B255?id=3982&author=B%C3%B6hm_Jind%C5%99ich%20Hanu%C5%A1

Lucie Krausová